

Studijski program:

Građevinarstvo

Modul:

Konstrukcije

Godina/Semestar:

III godina / V semestar

Naziv predmeta (šifra):

**Teorija betonskih konstrukcija 1
(БЗОЗБ1)**

Nastavnik:

Jelena Carević / Stefan Ž. Mitrović / Milica Vidović

Naslov vežbi:

Složeno savijanje. „T“ preseci

Datum:

21.10.2024.

Beograd, 2023.

Sva autorska prava autora prezentacije i/ili video snimaka su zaštićena. Snimak ili prezentacija se mogu koristiti samo za nastavu na daljinu studenta Građevinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu u školskoj 2023/2024 i ne mogu se koristiti za druge svrhe bez pismene saglasnosti autora

Zadatak 8 - **SLOŽENO** savijanje sa **zatezanjem**

Odrediti potrebnu površinu armature za presek poznatih dimenzija, pravougaonog oblika, opterećen graničnim momentom savijanja M_{Ed} . Podaci za proračun:

$$M_{Ed} = 250 \text{ kNm} \quad b = 40 \text{ cm} \quad \text{C25/30}$$

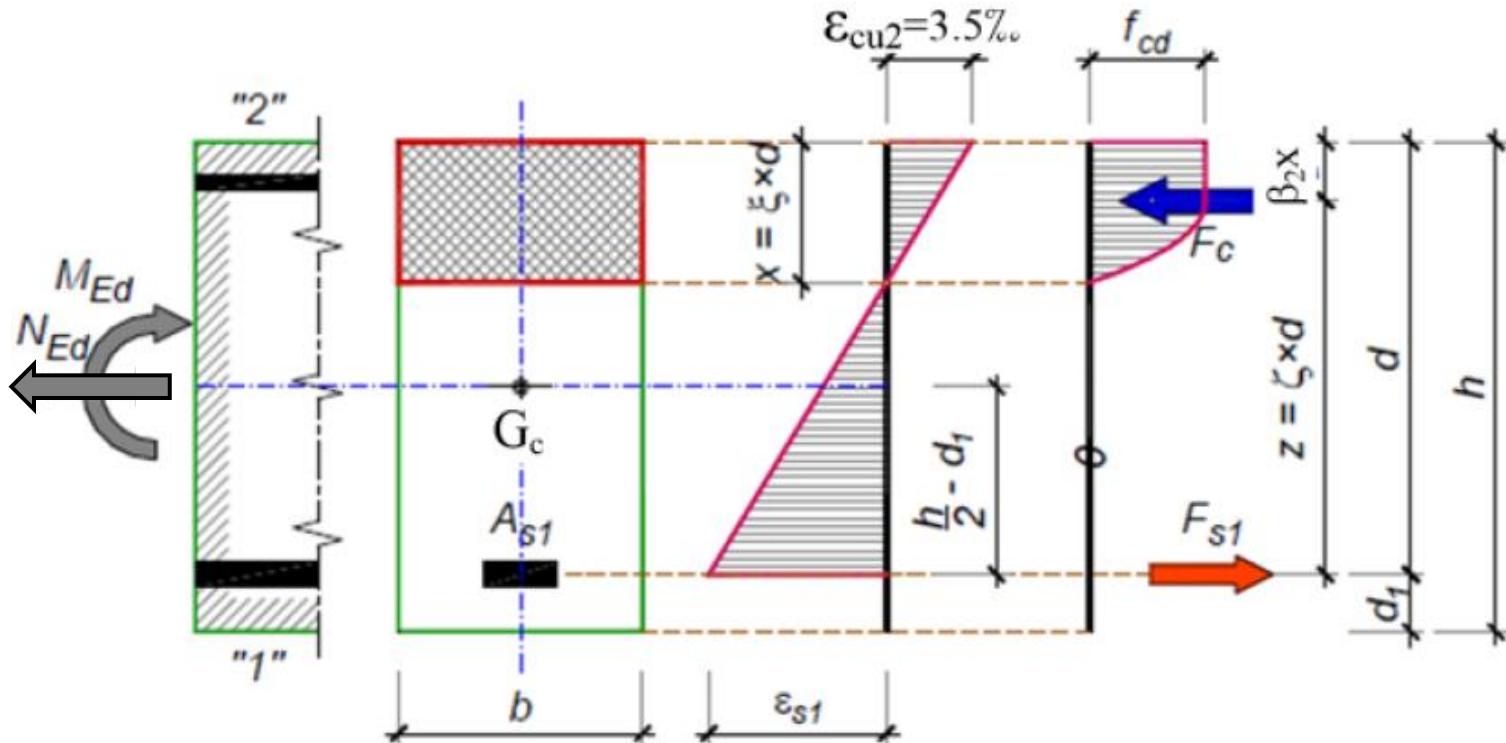
$$N_{Ed} = -200 \text{ kN} \quad h = 60 \text{ cm} \quad \text{B500 B}$$

$$\text{C25/30} \rightarrow f_{cd} = 0,85 \cdot 25 / 1,5 = 14,2 \text{ MPa} = 1,42 \text{ kN/cm}^2$$

$$\text{B500 B} \rightarrow f_{yd} = 500 / 1,15 = 435 \text{ MPa} = 43,5 \text{ kN/cm}^2$$

Zadatak 8 - **SLOŽENO** savijanje sa **zatezanjem**

Zadatak 8 - **SLOŽENO** savijanje sa **zatezanjem**

1. $M_{Ed}=250 \text{ kNm}$

$N_{Ed} = -200 \text{ kNm}$ (**zatezanje**)

2. pretp. $d_1 = 7 \text{ cm}$

$$d = h - d_1 = 60 - 7 = 53 \text{ cm}$$

$$M_{Eds} = M_{Ed} + N_{Ed} \left(\frac{h}{2} - d_1 \right) = 250 - 200 \cdot \left(\frac{0.6}{2} - 0.07 \right) = 204 \text{ kNm}$$

3. Računa se:

$$k = \frac{d}{\sqrt{\frac{M_{Eds}}{b \cdot f_{cd}}}} = \frac{53}{\sqrt{\frac{204 \cdot 10^2}{40 \cdot 1.42}}} = 2.793$$

Zadatak 8 - **SLOŽENO** savijanje sa **zatezanjem**

ε_c (%)	ε_{s1} (%)	ξ	ζ	ω_1 (%)	κ	μ
3.50	17.50	0.167	0.931	13.492	2.822	0.126
3.50	17.00	0.171	0.929	13.821	2.791	0.128
3.50	16.50	0.175	0.927	14.167	2.759	0.131

4. $\varepsilon_{s1} = 17\% \geq 2.5\%$, sračunava se potrebna površina armature:

$$A_{s1} = 13.821 \cdot \frac{40 \cdot 53}{100} \cdot \frac{1.42}{43.5} + \frac{200}{43.5} = 14.1 \text{ cm}^2$$

N_{Ed} sila **ZATEZANJA!**

5. Usvojeno: **7Ø16** (14.07 cm²)

Zadatak 8 - **SLOŽENO** savijanje sa **zatezanjem**

6. Računanje težišta armature

$$d^I = 3.5 + 0.8 + 1.6/2 = 5.1 \text{ cm}$$

$$d^{II} = 5.1 + 3.0 + 2 \times 1.6/2 = 9.7 \text{ cm}$$

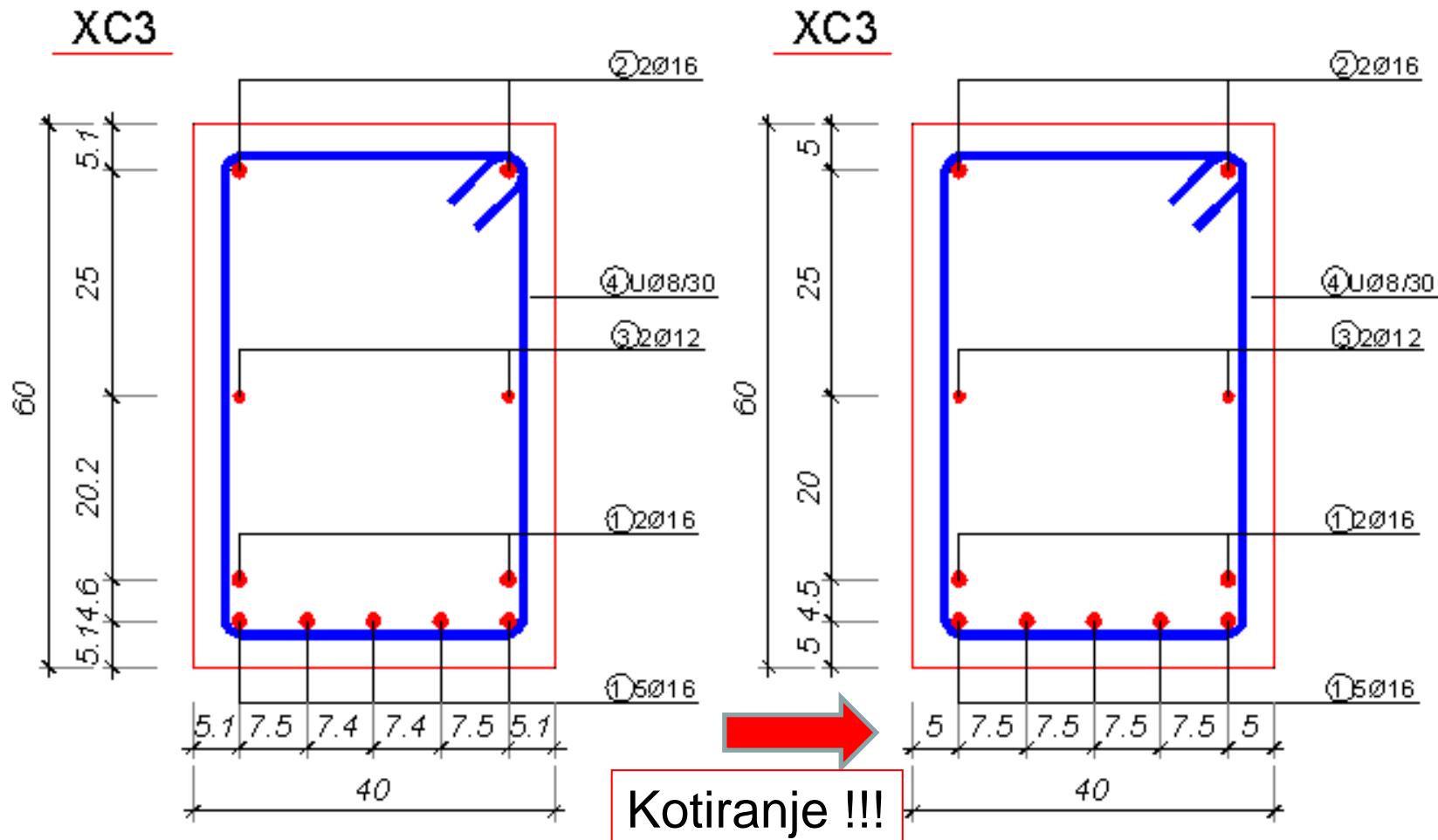
$$d_1 = (5 \times 5.1 + 2 \times 9.7)/7 = 6.41 \text{ cm}$$

$d_{1,stv} < d_{1,prp}$ na strani sigurnosti jer je $d_{stv} > d_{prp}$

Zadatak 8 - **SLOŽENO** savijanje sa **zatezanjem**

7. Konstruisanje preseka

Zadatak 9 - **SLOŽENO** savijanje sa **pritiskom**

Odrediti **potrebnu površinu armature** za presek poznatih dimenzija, pravougaonog oblika, opterećen graničnim momentom savijanja M_{Ed} . Podaci za proračun:

$$M_{Ed} = 250 \text{ kNm} \quad b = 40 \text{ cm} \quad \text{C25/30}$$

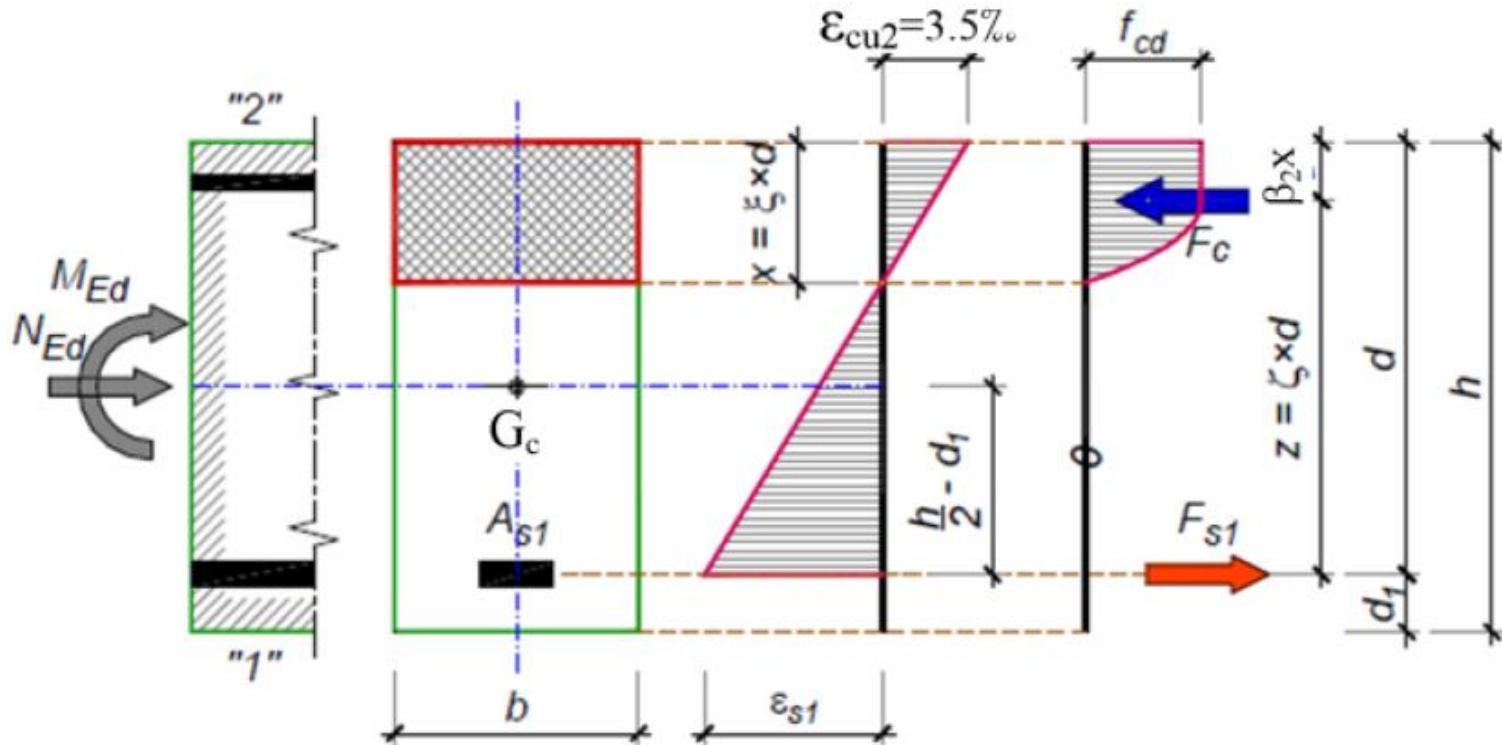
$$N_{Ed} = 200 \text{ kN} \quad h = 60 \text{ cm} \quad \text{B500 B}$$

$$\text{C25/30} \rightarrow f_{cd} = 0,85 \cdot 25 / 1,5 = 14,2 \text{ MPa} = 1,42 \text{ kN/cm}^2$$

$$\text{B500 B} \rightarrow f_{yd} = 500 / 1,15 = 435 \text{ MPa} = 43,5 \text{ kN/cm}^2$$

Zadatak 9 - SLOŽENO savijanje sa pritiskom

Zadatak 9 - **SLOŽENO** savijanje sa **pritiskom**

1. $M_{Ed}=250 \text{ kNm}$

$N_{Ed}= 200 \text{ kNm}$ (**pritisak**)

2. pretp. $d_1 = 5 \text{ cm}$

$$d = h - d_1 = 60 - 5 = 55 \text{ cm}$$

$$M_{Eds} = M_{Ed} + N_{Ed} \left(\frac{h}{2} - d_1 \right) = 250 + 200 \cdot \left(\frac{0.6}{2} - 0.05 \right) = 300 \text{ kNm}$$

3. Računa se:

$$k = \frac{d}{\sqrt{\frac{M_{Eds}}{b \cdot f_{cd}}}} = \frac{55}{\sqrt{\frac{300 \cdot 10^2}{40 \cdot 1.42}}} = 2.393$$

Zadatak 9 - **SLOŽENO** savijanje sa **pritiskom**

ε_c (%)	ε_{s1} (%)	ξ	ζ	ω_1 (%)	κ	μ
3.50	11.50	0.233	0.903	18.889	2.421	0.171
3.50	11.00	0.241	0.900	19.540	2.385	0.176
3.50	10.50	0.250	0.896	20.238	2.348	0.181

4. $\varepsilon_{s1} = 11\% \geq 2.5\%$, pa je potrebna površina armature:

$$A_{s1} = 19.540 \cdot \frac{40 \cdot 55}{100} \cdot \frac{1.42}{43.5} - \frac{200}{43.5} = 9.40 \text{ cm}^2$$

↓ **N_{Ed}** sila **PRITISKA!**

5. Usvojeno: 5 Ø16 (10.05 cm²)

6. **Računanje težišta armature**

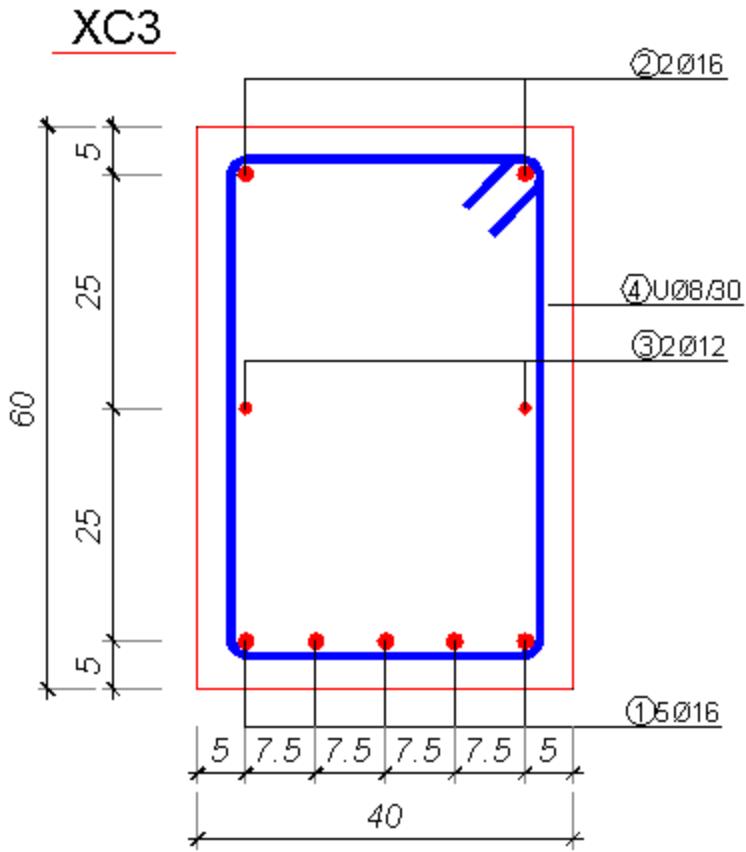
$$d^l = d_1 = 3.5 + 0.8 + 1.6/2 = 5.1 \text{ cm}$$

$$d_{1,stv} \approx d_{1,prp}$$

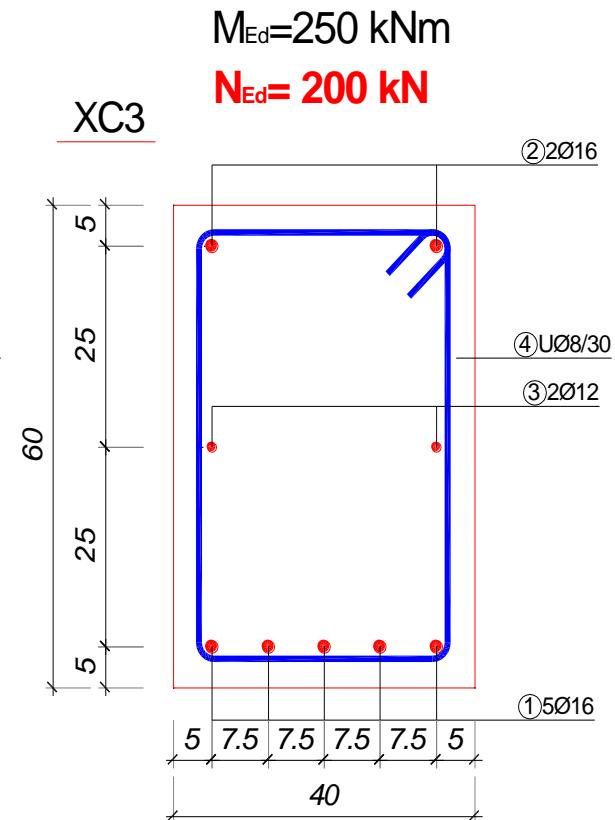
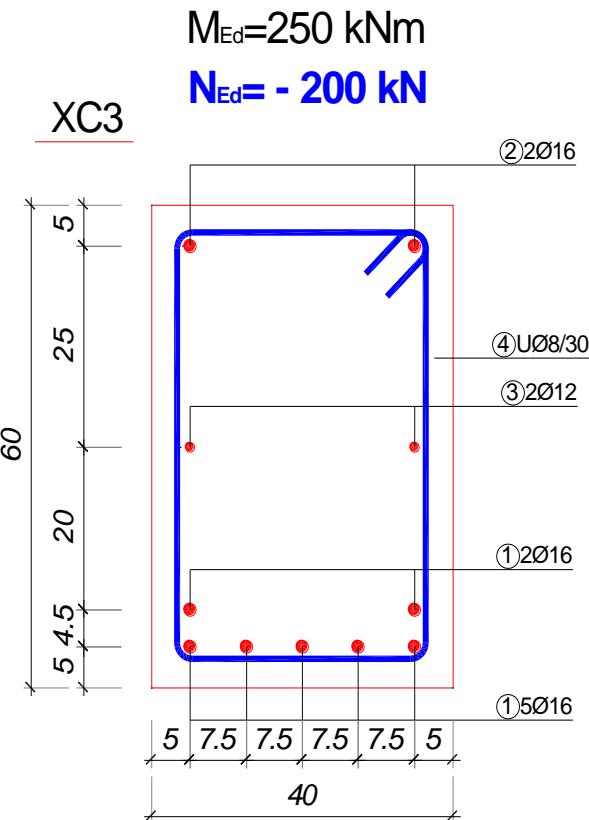
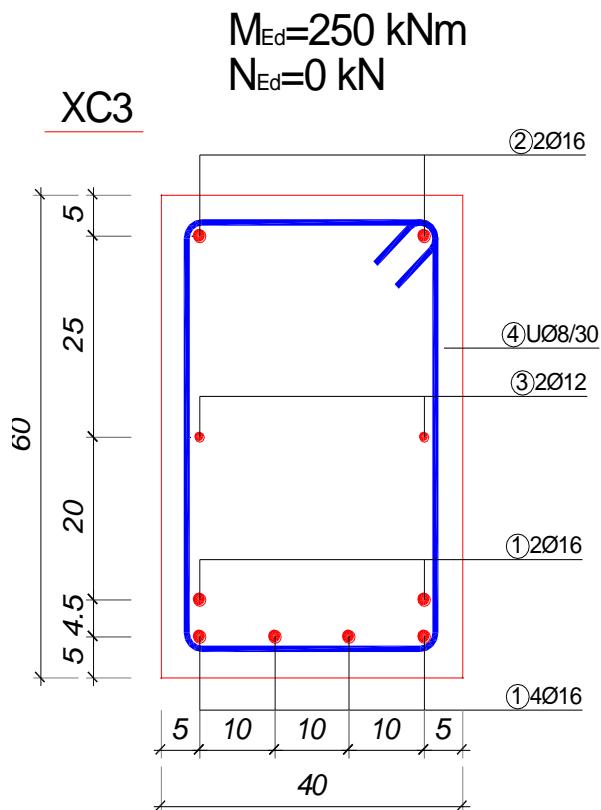

Zadatak 9 - **SLOŽENO** savijanje sa **pritiskom**

7. Konstruisanje preseka

POREĐENJE - primeri 2, 8 i 9

$$\varepsilon_{c2}/\varepsilon_{s1} = 3.5/13\%$$

$$\varepsilon_{c2}/\varepsilon_{s1} = 3.5/17\%$$

$$\varepsilon_{c2}/\varepsilon_{s1} = 3.5/11\%$$

REZIME

SLOŽENO savijanje - VEZANO dimenzionisanje

1. Sračunavaju se granični računski staticki uticaji za odgovarajuće **proračunske situacije**

Stalne i prolazne proračunske situacije

$$M_{Ed} = \gamma_G \cdot M_{G,k} + \gamma_Q \cdot M_{Qk,1} + \sum_{i>1} \gamma_Q \cdot \psi_{0,i} \cdot M_{Qk,i}$$

2. Prepostavlja se položaj težišta zategnute armature **d₁** i na osnovu toga sračunava suma momenata spoljašnjih sila oko težišta zategnute armature:

$$M_{Eds} = M_{Ed} + N_{Ed} \left(\frac{h}{2} - d_1 \right)$$

Sila **ZATEZANJA** se unosi sa **NEGATIVNIM** znakom

SLOŽENO savijanje - VEZANO dimenzionisanje

3. Sračunava se koeficijent k :

$$k = \frac{d}{\sqrt{b \cdot f_{cd}}} \rightarrow \text{pročitaju (sračunaju) dilatacije } \varepsilon_c, \varepsilon_{s1}.$$

4. Ako je $\varepsilon_{s1} \geq 2.5\%$ (ili f_{yd}/E_s), sračunava se potrebna površina armature iz izraza:

$$A_{s1} = \omega_1 \times \frac{b \times d}{100} \times \frac{f_{cd}}{f_{yd}} - \frac{N_{Ed}}{f_{yd}} \rightarrow N_{Ed} - \text{sila pritiska}$$

$$A_{s1} = \omega_1 \times \frac{b \times d}{100} \times \frac{f_{cd}}{f_{yd}} + \frac{N_{Ed}}{f_{yd}} \rightarrow N_{Ed} - \text{sila zatezanja}$$

Ako je $\varepsilon_{s1} < 2.5\%$ (ili f_{yd}/E_s), presek se OBOSTRANO armira

SLOŽENO savijanje - **VEZANO** dimenzionisanje

5. **Usvaja se broj i prečnik šipki armature.** Usvojena armatura se raspoređuje u preseku (a, čisto rastojanje između šipki)
6. **Sračunava se položaj težišta d ,** usvojene armature i staticka visina d i upoređuje sa pretpostavljenom.
  - U slučaju znatnijih odstupanja, proračun se ponavlja sa korigovanom vrednošću a.
7. Konačno se **konstruiše poprečni presek** i prikazuje u odgovarajućoj razmeri (1:10) sa svim potrebnim kotama i oznakama.

POREĐENJE - primeri 2, 8 i 9

- U primerima 2, 8 i 9 dimenzionisan je poprečni presek istih dimenzija i kvaliteta materijala, u sva tri slučaja opterećen istim momentom savijanja. Jedini parametar koji je variran je normalna sila.
- Upoređujući sračunate vrednosti, uočava se da se **NAJVEĆA** potrebna površina **ZATEGNUTE** armature dobija u preseku napregnutom momentom savijanja i **SILOM ZATEZANJA**, a najmanja kada pri istom momentu savijanja deluje i sila pritiska. Drugim rečima, pri istim dimenzijama preseka i istim vrednostima momenata savijanja, potrebno je, kao merodavnu, odabrati kombinaciju uticaja koja daje **MAKSIMALNO MOGUĆU SILU ZATEZANJA** (odnosno, minimalno moguću silu pritiska).
- Analogno, pri istim dimenzijama preseka i istim vrednostima momenata savijanja, merodavna kombinacija uticaja za eventualnu **PRITISNUTU** armaturu (dvostruko armirani preseci) je ona koja daje **MAKSIMALNO MOGUĆU SILU PRITISKA** (odnosno, minimalno moguću silu zatezanja).

Zadatak 10 - **SLOŽENO** savijanje **OBOSTRANO** **ARMIRANJE**

Odrediti **potrebnu površinu armature** za presek poznatih dimenzija, pravougaonog oblika, opterećen graničnim momentom savijanja M_{Ed} i silom pritiska N_{Ed} . Podaci za proračun:

$$M_{Ed} = 500 \text{ kNm}$$

$$b = 40 \text{ cm}$$

C25/30

$$N_{Ed} = 700 \text{ kN}$$

$$h = 60 \text{ cm}$$

B500 B

C25/30 $f_{cd} = 0,85 \cdot 25 / 1,5 = 14,2 \text{ MPa} = 1,42 \text{ kN/cm}^2$

B500 B $f_{yd} = 500 / 1,15 = 435 \text{ MPa} = 43,5 \text{ kN/cm}^2$

Zadatak 10 - **SLOŽENO** savijanje **OBOSTRANO ARMIRANJE**

1. $M_{Ed}=500 \text{ kNm}$

$N_{Ed}= 700 \text{ kN}$ (*pritisak*)

2. pretp. $d_1 = 7 \text{ cm}$

$$d = h - d_1 = 60 - 7 = 53 \text{ cm}$$

$$M_{Eds} = M_{Ed} + N_{Ed} \left(\frac{h}{2} - d_1 \right) = 500 + 700 \cdot \left(\frac{0.6}{2} - 0.07 \right) = 661 \text{ kNm}$$

3. Računa se:

$$k = \frac{d}{\sqrt{\frac{M_{Eds}}{b \cdot f_{cd}}}} = \frac{53}{\sqrt{\frac{661 \cdot 10^2}{40 \cdot 1.42}}} = 1.554$$

Zadatak 10 - **SLOŽENO** savijanje **OBOSTRANO** **ARMIRANJE**

ε_c (%)	ε_{s1} (%)	ξ	ζ	ω_1 (%)	κ	μ
3.50	2.00	0.636	0.735	51.515	1.625	0.379
3.50	1.95	0.642	0.733	51.988	1.620	0.381
3.50	1.90	0.648	0.730	52.469	1.615	0.383

4. $\varepsilon_{s1} = 1.9\% < 2.5\%$, radimo obostrano armiranje:

ε_c (%)	ε_{s1} (%)	ξ	ζ	ω_1 (%)	κ	μ
3.50	2.50	0.583	0.757	47.222	1.672	0.358

4. Računa se:

$$M_{Rd,lim} = \left(\frac{53}{1.672} \right)^2 \cdot 40 \cdot 1.42 = 570.72 kNm$$

$$\Delta M = M_{Eds} - M_{Rd,lim} = 661 - 570.72 = 90.28 kNm$$

Zadatak 10 - **SLOŽENO** savijanje **OBOSTRANO** **ARMIRANJE**

$\varepsilon_c (\%)$	$\varepsilon_{s1} (\%)$	ξ	ζ	$\omega_1 (\%)$	κ	μ
3.50	2.50	0.583	0.757	47.222	1.672	0.358

5. Računa se:

$$A_{s2} = \frac{F_{s2}}{\sigma_{s2}} = \frac{\Delta M}{(d - d_2) \sigma_{s2}} = \frac{90.28 \cdot 10^2}{(53 - 5.5) \cdot 43.5} = 4.37 \text{ cm}^2$$

$$\varepsilon_{s2} = \frac{\xi_{\lim} - \frac{d_2}{d}}{\xi_{\lim}} \varepsilon_{cu2} = \frac{0.584 - \frac{5.5}{53}}{0.584} \cdot 3.5 = 2.878 > 2.175 = \frac{435}{200} \left(= \frac{f_{yd}}{E_s} \right) \rightarrow \sigma_{s2} = f_{yd} = 43.5 \text{ kN/cm}^2$$

$$\Delta A_{s1} = \frac{\Delta F_{s1}}{\sigma_{s1}} = \frac{\Delta M}{(d - d_2) f_{yd}} = A_{s2} = 4.37 \text{ cm}^2 \quad \sigma_{s1} = f_{yd} = 43.5 \text{ kN/cm}^2$$

$$A_{s1} = 47.222 \cdot \frac{40 \cdot 53}{100} \cdot \frac{1.42}{43.5} - \frac{700}{43.5} + 4.37 = 32.7 - 16.1 + 4.37 = 21.0 \text{ cm}^2$$

Zadatak 10 - **SLOŽENO** savijanje **OBOSTRANO** **ARMIRANJE**

6. Usvojeno: **7Ø20** (21.98 cm^2)
2Ø20 (6.28 cm^2)

7. Računanje težišta armature

$$d^I = 3.5 + 0.8 + 2.0/2 = 5.3 \text{ cm}$$

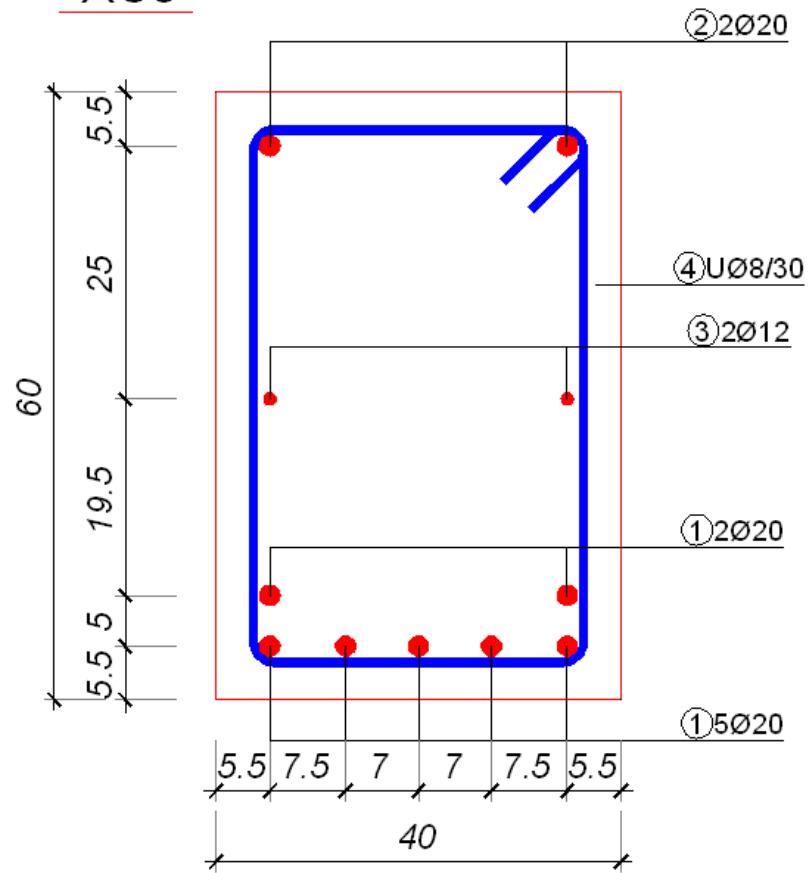
$$d^{II} = 5.3 + 3.0 + 2 \times 2.0/2 = 10.3 \text{ cm}$$

$$d_1 = (5 \times 5.3 + 2 \times 10.3)/7 = 6.73 \text{ cm}$$

$d_{1,\text{stv}} < d_{1,\text{prp}}$ (na strani sigurnosti)

8. Konstruisanje preseka

XC3

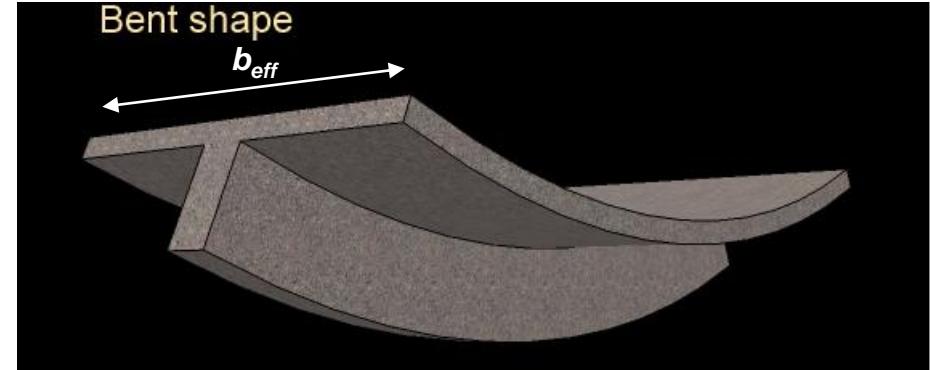
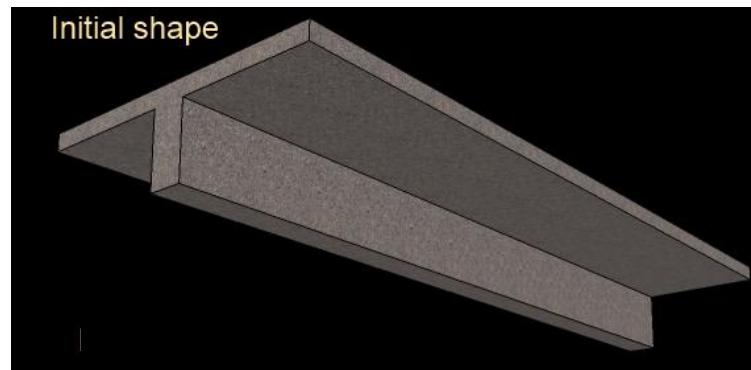
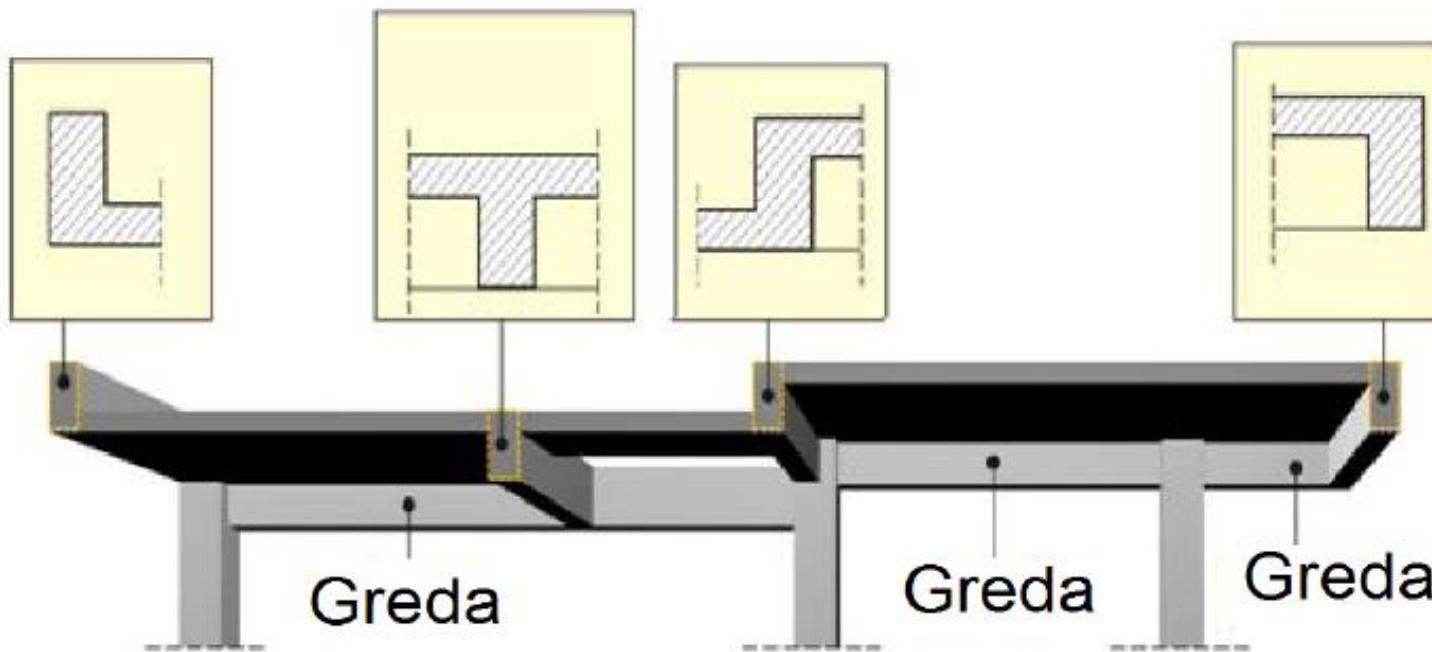
"T" preseci

"T" preseci

"T" preseci

"T" preseci - VEZANO dimenzionisanje

- Poznato:
  - statički uticaji ($M_{G,Q}$) – sračunato
  - kvalitet materijala (f_{cd} , f_{yd}) – usvojeno
  - dimenzije preseka (b, b_{eff}, h, h_f)
- Nepoznato:
  - površina armature (A_{s1})
  - položaj neutralne linije, napon σ_c

"T" preseci - VEZANO dimenzionisanje

1. Sračunavaju se granični računski statički uticaji za odgovarajuće **proračunske situacije**

$$M_{Ed} = \gamma_G \cdot M_{G,k} + \gamma_Q \cdot M_{Qk,1} + \sum_{i>1} \gamma_Q \cdot \psi_{0,i} \cdot M_{Qk,i}$$

2. Prepostavlja se d_1 i sračunava d:

$$d = h - d_1$$

3. Sračunava se koeficijent k:

$$k = \frac{d}{\sqrt{\frac{M_{Ed}}{b_{eff} \cdot f_{cd}}}}$$

i pročita koeficijent ξ koji definiše položaj neutralne linije.

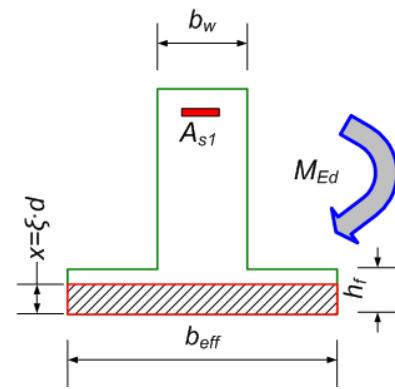
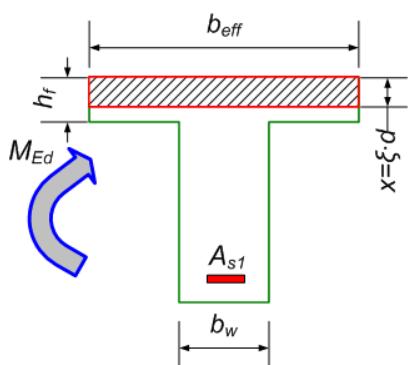

"T" preseci - VEZANO dimenzionisanje

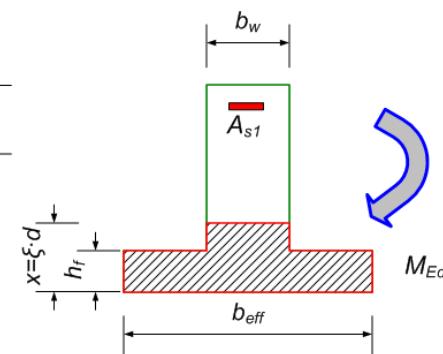
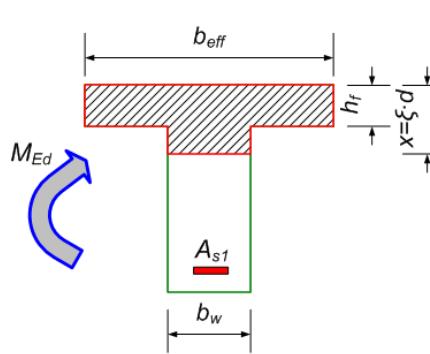
4. Sračunava se položaj neutralne linije **x**, i upoređuje sa debljinom ploče, **h_f**

$$x = \xi \cdot d$$

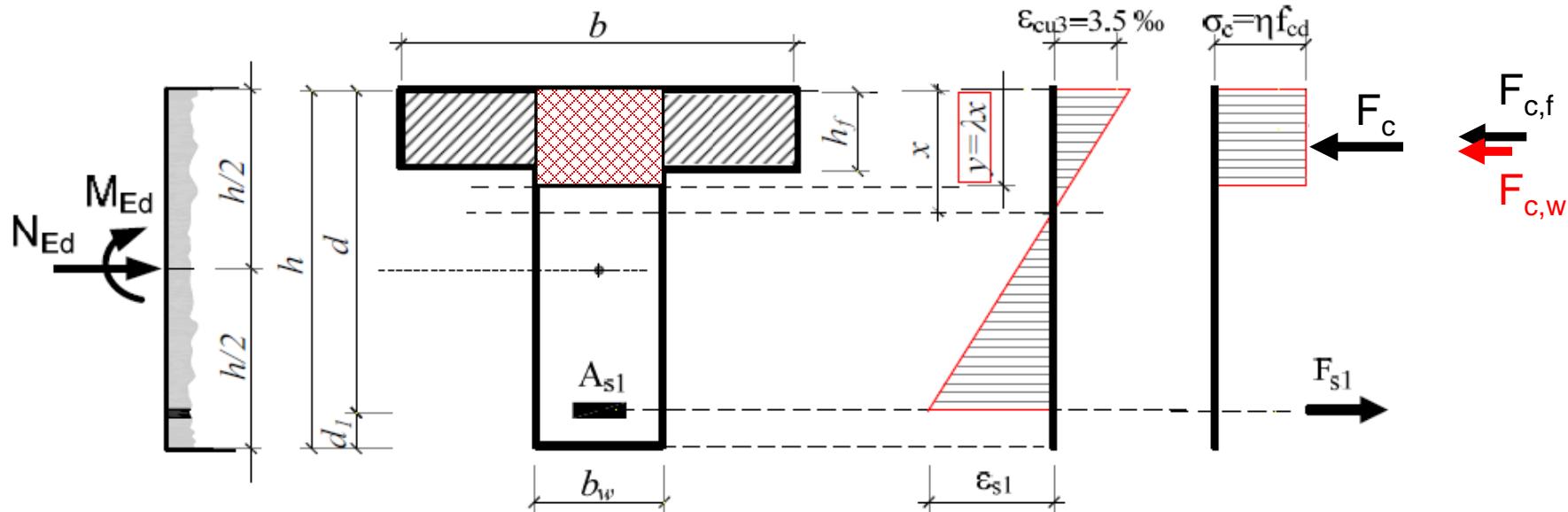
a) $x < h_f$ proračun
**PRAVOUGAONOG
PRESEKA, sa širinom **b_{eff}****

b) $x > h_f$ proračun "T" PRESEKA

"T" preseci - VEZANO dimenzionisanje

Usvaja se pravougaoni – blok dijagram naponu pritiska u betonu:

$$\text{za } C \leq 50/60 \quad \lambda = 0.8 \quad \eta = 1.0$$

$$\epsilon_c = \epsilon_{cu3} = 3.5 \%$$

"T" preseci - VEZANO dimenzionisanje

5. Ukoliko je $x > h_f$, sračunava se efektivna visina pritisnute zone:

$$M_{Rds} = f_{cd} \left[b_w y \left(d - \frac{y}{2} \right) + (b - b_w) h_f \left(d - \frac{h_f}{2} \right) \right] = M_{Eds}$$

6. Sračunava se dilatacija u armaturi, ε_{s1}

$$y = 0.8x = 0.8d \frac{\varepsilon_{cu3}}{\varepsilon_{cu3} + \varepsilon_{s1}}$$

7. Ukoliko je $\varepsilon_{s1} \geq 2.5\%$, sračunava se površina armature, A_{s1}

$$A_{s1} = \left[b_w y + (b - b_w) h_f \right] \cdot \frac{f_{cd}}{f_{yd}} - \frac{N_{Ed}}{f_{yd}}$$

A ukoliko je $\varepsilon_{s1} < 2.5\%$, dimenzioniše se obostrano armiran presek

"T" preseci - VEZANO dimenzionisanje

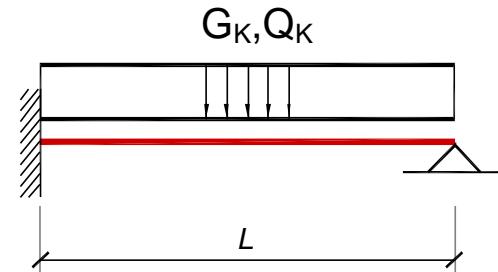
8. Usvaja se broj i prečnik šipki armature. Usvojena armatura se raspoređuje u preseku
9. Sračunava se položaj težišta d_1 , usvojene armature i staticka visina d i upoređuje sa pretpostavljenom.
  - U slučaju znatnijih odstupanja, proračun se ponavlja sa korigovanom vrednošću d_1 .
10. Konačno se konstruiše poprečni presek i prikazuje u odgovarajućoj razmeri (1:10) sa svim potrebnim kotama i oznakama.

Zadatak 11 - "T" preseci

Za gredu čiji su statički sistem i poprečni presek prikazani na skici, opterećenu jednako raspodeljenim stalnim (G_k), odnosno povremenim (Q_k) opterećenjem, dimenzionisati karakterističan presek u polju prema merodavnom momentu savijanja. Podaci za proračun:

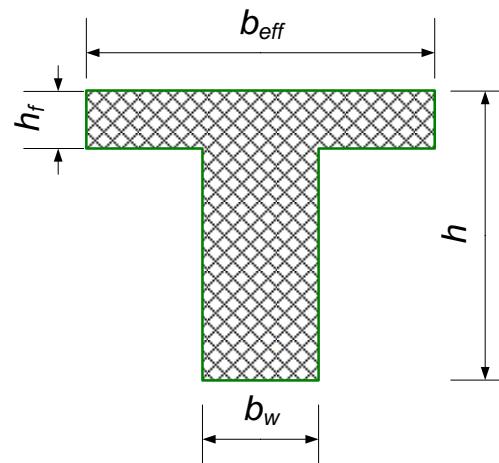
$$\begin{array}{lll} G_k = 17 \text{ kN/m} & Q_k = 21 \text{ kN/m} & L = 6.2 \text{ m} \\ b_w = 30 \text{ cm} & h = 60 \text{ cm} & h_f = 15 \text{ cm} \\ \text{C 30/37} & B500 B & \text{XC1} \end{array}$$

$$\text{C30/37} \rightarrow f_{cd} = 1,70 \text{ kN/cm}^2$$

$$\text{B500 B} \rightarrow f_{yd} = 43,5 \text{ kN/cm}^2$$

$$\text{XC1} \rightarrow c_{\text{nom}} = 25 \text{ mm}$$

Zadatak 11 - "T" preseci

1. Sračunavanje karakterističnih i proračunskih vrednosti momenata savijanja:

$$M_{G,k} = \frac{9}{128} G_k \cdot L^2 = \frac{9}{128} 30 \cdot 6.2^2 = 81.1 \text{ kNm}$$

$$M_{Q,k} = \frac{9}{128} Q_k \cdot L^2 = \frac{9}{128} 25 \cdot 6.2^2 = 67.6 \text{ kNm}$$

$$M_{Ed} = 1.35 \cdot 81.1 + 1.5 \cdot 67.6 = 210.8 \text{ kNm}$$

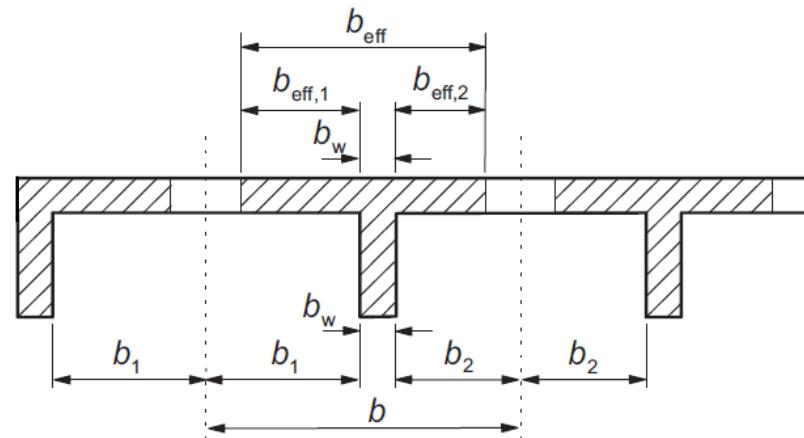
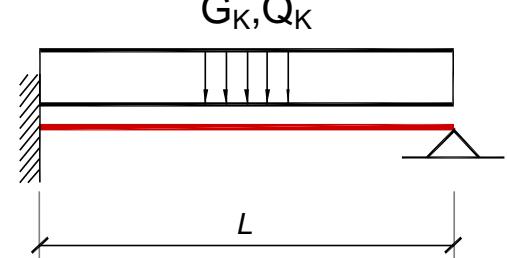
2. Pretpostavka: $d_1 = 7 \text{ cm}$ $d = 60 - 7 = 53 \text{ cm}$

$$b_{eff} = \sum b_{eff,i} + b_w \leq b$$

$$b_{eff,i} = 0.2b_i + 0.1l_0 \leq 0.2l_0$$

$$b_{eff,i} \leq b_i$$

$$b_{eff} = 0.4 \cdot 0.75 \cdot 620 + 30 = 216 \text{ cm}$$

Zadatak 11 - "T" preseci

3. Pretpostavka: $x < h_f$

$$k = \frac{d}{\sqrt{\frac{M_{Ed}}{b_{eff} \cdot f_{cd}}}} = \frac{53}{\sqrt{\frac{210.8 \cdot 100}{216 \cdot 1.7}}} = 6.995 \quad \rightarrow \quad \xi = 0.020$$

$x = 0.020 \cdot 53 = 1.06 \text{ cm} < 15 = h_f !$

$\varepsilon_{s1} = 136.7 \%$

$\varepsilon_{s1} > 45 \text{ \% ?!}$

PREDAVANJA!!!

→ presek se dimenzioniše kao pravougaoni sa širinom pritisnute zone b_{eff}

4.

$$A_{s1} = 2.021 \times \frac{216 \times 53}{100} \times \frac{1.7}{43.5} = 9.04 \text{ cm}^2$$

$$A_{s1,min} = \begin{cases} 0.26 \cdot \frac{2.9}{500} \cdot 30 \cdot 53 = 2.40 \text{ cm}^2 \\ 0.0013 \cdot 30 \cdot 53 = 2.07 \text{ cm}^2 \end{cases} = 2.40 < 9.04 \text{ cm}^2 = A_{s1,pot}$$

5. Usvaja se: 3Ø20 (9.42 cm²)

Zadatak 11 - "T" preseci

5. Usvaja se: $3\varnothing 20$ (9.42 cm^2)

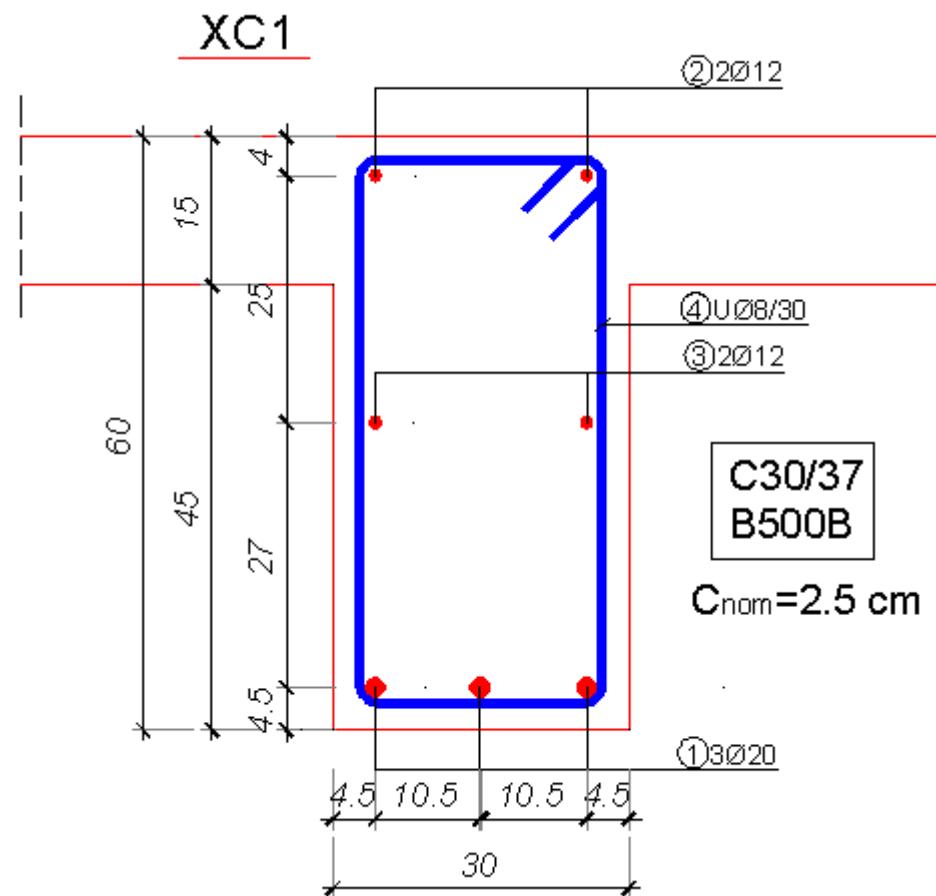
6. Računanje težišta armature

$$d^l = d_1 = 2.5 + 0.8 + 2.0/2 = 4.3 \text{ cm}$$

$d_{1,\text{stv}} > d_{1,\text{prp}}$ – na strani sigurnosti, ali pogrešno pretpostavljen broj redova armature – ponovni proračun:

$$k=7.325, \omega_1=2.021, A_{s1}=9.47 \text{ cm}^2 (!!)$$

7. Konstruisanje preseka

Zadatak 12 - "T" preseci

Za gredu čiji su statički sistem i poprečni presek prikazani na skici, opterećenu jednako raspodeljenim stalnim (G_k), odnosno povremenim (Q_k) opterećenjem, dimenzionisati karakterističan presek iznad oslonca prema merodavnom momentu savijanja. Podaci za proračun:

$$G_k = 70 \text{ kN/m} \quad Q_k = 50 \text{ kN/m} \quad L = 4.0 \text{ m}$$

$$b_w = 30 \text{ cm} \quad h = 55 \text{ cm} \quad a = 2.0 \text{ m}$$

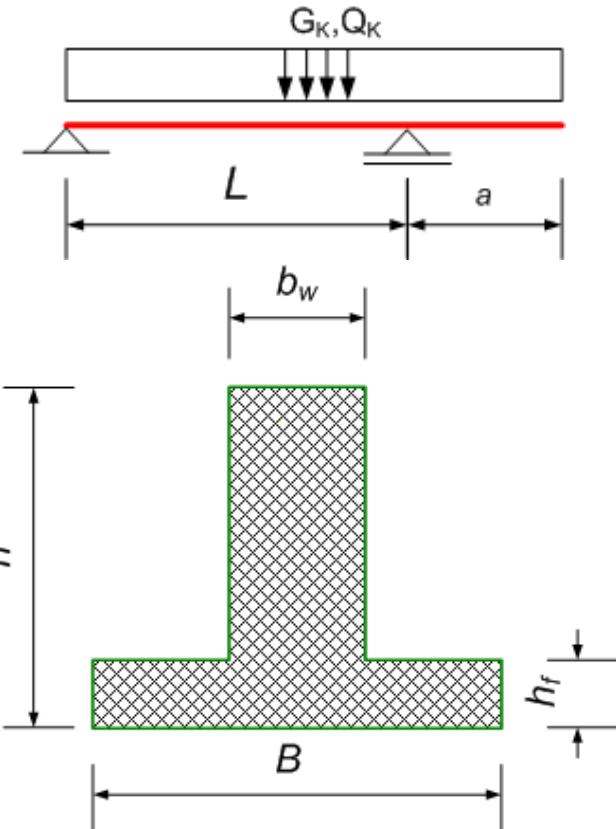
$$B = 60 \text{ cm} \quad h_f = 10 \text{ cm}$$

C 30/37   B500 B   XC1

C30/37 $\rightarrow f_{cd} = 1,70 \text{ kN/cm}^2$

B500 B $\rightarrow f_{yd} = 43,5 \text{ kN/cm}^2$

XC1 $\rightarrow c_{nom} = 25 \text{ mm}$

Zadatak 12 - "T" preseci

1. Sračunavanje karakterističnih i proračunskih vrednosti momenata savijanja:

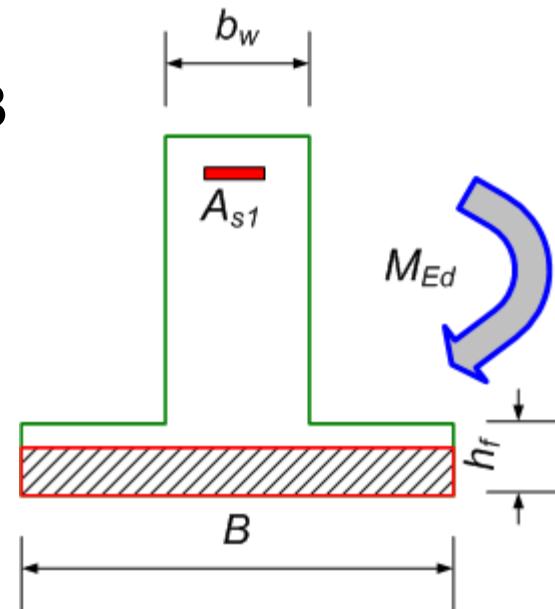
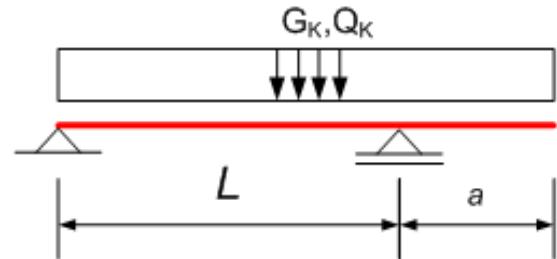
$$M_{G,k} = G_k \cdot \frac{L^2}{2} = 70 \cdot \frac{2.5^2}{2} = 218.8 \text{ kNm}$$

$$M_{Q,k} = Q_k \cdot L^2 = 50 \cdot \frac{2.5^2}{2} = 156.3 \text{ kNm}$$

$$M_{Ed} = 1.35 \cdot 218.8 + 1.5 \cdot 156.3 = 529.8 \text{ kNm}$$

2. Pretpostavka: $d_1 = 7 \text{ cm}$ $d = 55 - 7 = 48$

3. Ne računa se b_{eff} , data je širina pritisnute zone B

Zadatak 12 - "T" preseci

3. Prepostavka o položaju neutralne linije: $x < h_f$

$$k = \frac{d}{\sqrt{\frac{M_{Ed}}{B \cdot f_{cd}}}} = \frac{48}{\sqrt{\frac{529.8100}{60 \cdot 1.7}}} = 2.106 \quad \rightarrow \quad \xi = 0.321$$

4. $x = 0.321 \cdot 48 = 15.41 \text{ cm} > 10 = h_f !$

~~Prepostavka o položaju n-n linije je pogrešna,
presek se dimenzioniše kao „T“ presek !~~

5. Sračunava se efektivna visina pritisnute zone:

$$M_{Rds} = f_{cd} \left[b_w y \left(d - \frac{y}{2} \right) + (b - b_w) h_f \left(d - \frac{h_f}{2} \right) \right] = M_{Eds}$$

$$1.7 \left[30 y \left(48 - \frac{y}{2} \right) + (60 - 30) \cdot 10 \cdot \left(48 - \frac{10}{2} \right) \right] = 529.8100$$

Zadatak 12 - "T" preseci

5. $25.5y^2 - 2448y + 31070 = 0 \rightarrow y=15.05 \text{ cm}$

6. Sračunava se dilatacija u armaturi, ε_{s1}

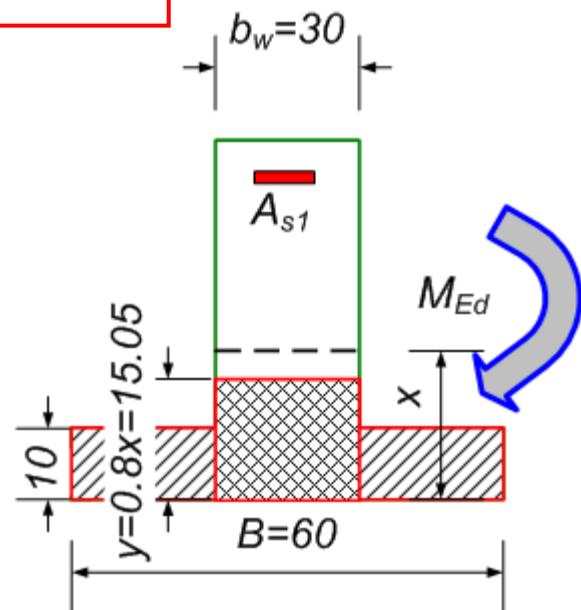
$$y = 0.8x = 0.8d \frac{\varepsilon_{cu3}}{\varepsilon_{cu3} + \varepsilon_{s1}} = 0.8 \cdot 48 \cdot \frac{3.5}{3.5 + \varepsilon_{s1}} = 15.05 \text{ cm}$$

$\varepsilon_{s1} = 5.272\% > 2.5\%$

7. Sračunava se površina armature, A_{s1}

$$A_{s1} = [b_w y + (b - b_w) h_f] \cdot \frac{f_{cd}}{f_{yd}} - \frac{N_{Ed}}{f_{yd}}$$

$$A_{s1} = [30 \cdot 15.05 + (60 - 30) \cdot 10] \cdot \frac{1.7}{43.5} = 29.37 \text{ cm}^2$$

Zadatak 12 - "T" preseci

8. Usvaja se: **6Ø25** (29.46 cm^2)

10. Konstruisanje preseka

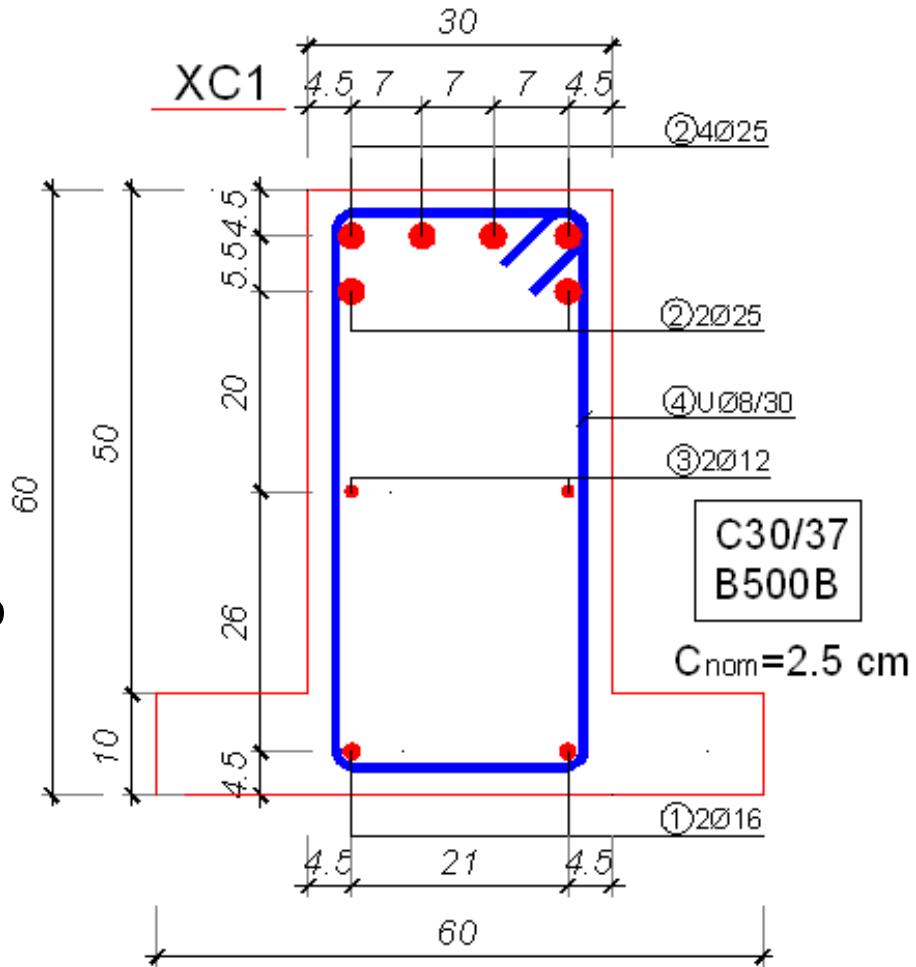
9. Računanje težišta armature

$$d^I = 2.5 + 0.8 + 2.5/2 = 4.6 \text{ cm}$$

$$d^{II} = 4.6 + 3.0 + 2 \times 2.5/2 = 10 \text{ cm}$$

$$d_1 = (4 \times 4.6 + 2 \times 10)/6 = 6.4 \text{ cm}$$

$d_{1,stv} > d_{1,prp}$ – na strani sigurnosti, blisko pretpostavljenoj vrednosti

ULS – složeno savijanje

Minimalna i maksimalna površina armature T-preseka

Minimalna površina zategnute armature:

$$A_{s1,\min} = 0.26 \frac{f_{ctm}}{f_{yk}} b_t d \geq 0.0013 b_t d$$

b_t srednja širina zategnute zone preseka, a kod T-preseka sa pritisnutom flanšom, za ovu vrednost se uzima debljina rebra, $b_t=b_w$.

Maksimalna površina zategnute A_{s1} i pritisnute A_{s2} armature :

$$A_{s1} \leq 0.04 b_w h$$

$$A_{s2} \leq 0.04 b_w h$$

$$A_{s1} - A_{s2} \leq 0.28 b_1 h_1 \frac{f_{ck}}{f_{yk}}$$

za T-preseke sa zategnutom flanšom: $b_1=b_w$ i $h_1=h$

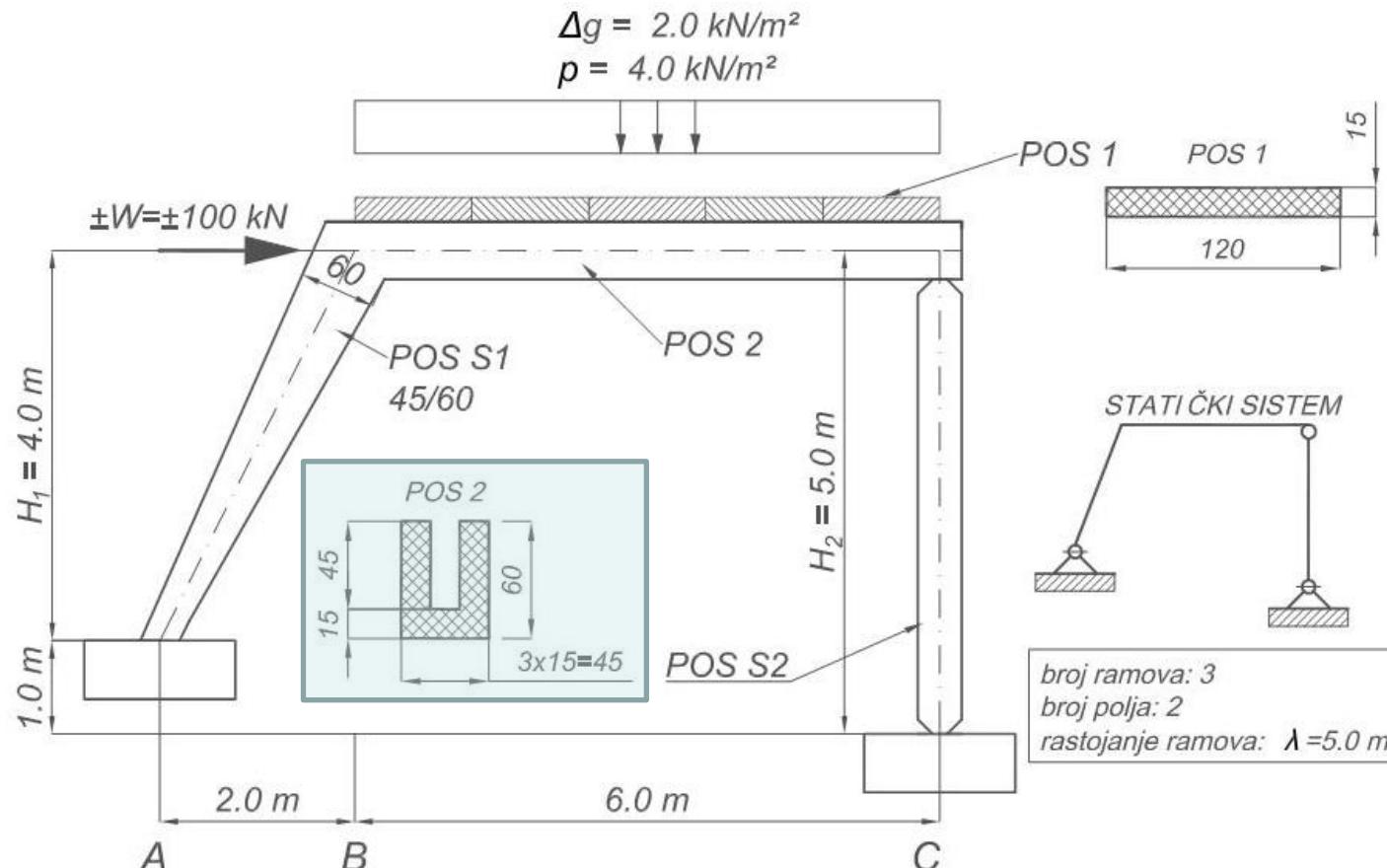
za T-preseke sa pritisnutom flanšom $h \leq 2.8h_f$: $b_1=b_{\text{eff}}$ i $h_1=h$

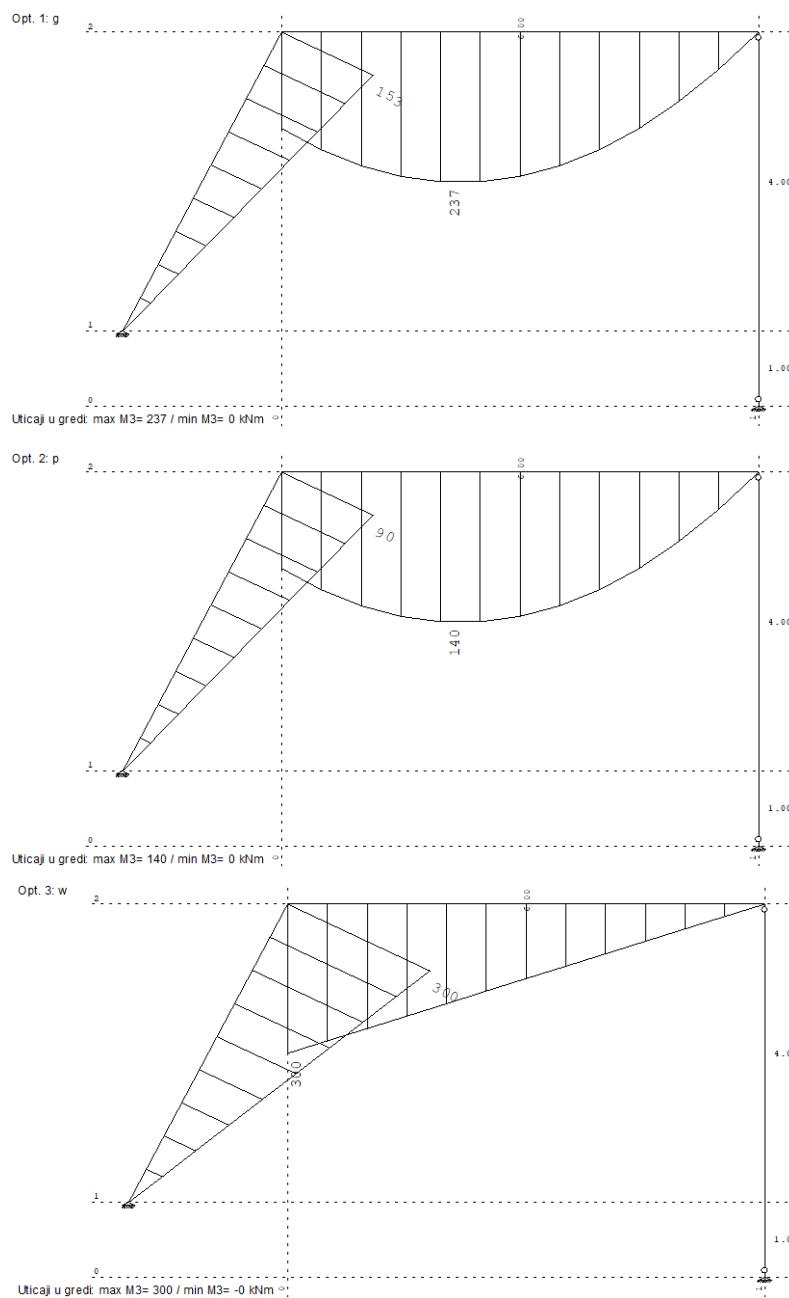
za T-preseke sa pritisnutom flanšom $h > 2.8h_f$: $b_1=b_{\text{eff}}$ i $h_1=2.8h_f$

gde su h visina preseka, h_f visina flanše, b_w širina rebra, a b_{eff} efektivna širina flanše ili stvarna širina b , ako je manja od efektivne.

Zadatak 13 - "T" preseci

Dimenzionisati gredu srednjeg rama POS 2 čiji je poprečni presek dat na skici, prema momentima savijanja u karakterističnim preseцима.

Zadatak 13 - "T" preseci

Pos 2/

Анализа оптерећења:

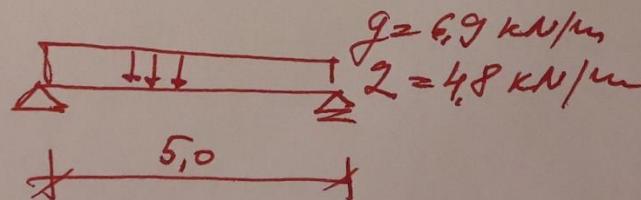
ПРОДАР POS1 : сопствена тежина! $0,15 \times 1,2 = 2,5 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$

Додатно стапцио: $\Delta g = 2 \cdot 1,2 = 2,4 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$

$$\overline{g} = 6,9 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$$

корисно:

$$Z = 4 \times 1,2 = 4,8 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$$

$$\uparrow R_g = 6,9 \cdot 5 / 2 = 17,25 \text{kN}$$

$$R_g = 4,8 \cdot 5 / 2 = 12 \text{kN}$$

Zadatak 13 - "T" preseci

• Сопствена тежиња POS 2

$$\left[0,15 \cdot 0,45 \cdot 2 + 0,45 \cdot 0,15 \right] \cdot 25 = 5,06 \text{ kN/m}$$

• стакло

$$\text{CA POS 1 : } \frac{17,25 \cdot 2}{1,2} = 28,75 \text{ kN/m}$$
$$g = 33,8 \text{ kN/m}$$

• коријелто

$$\text{CA POS 1 : } \frac{12 \cdot 2}{1,2} \Rightarrow q = 20 \text{ kN/m}$$

Zadatak 13 - "T" preseci

Merodabna kondicija za M_{ed} u oružju?

$$1) M_{ed} = 1.35 M_g + 1.5 \cdot M_w + 1.5 \cdot \boxed{\psi} M_w$$

→ 0.6

$$2) M_{ed} = 1.35 \cdot M_g + M_w + 1.5 \cdot \boxed{\psi} M_g$$

→ 0.7

Međutim maksimalni moment M_{ed} je uzdravjuje
kondiciju?

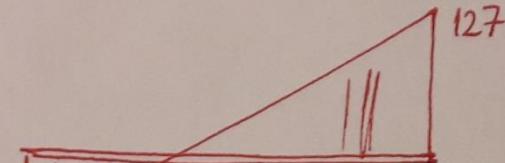
$\Rightarrow V_{ed} = \phi$ (za uždravjuje kondiciju)

$V_{ed}(x) = \phi \Rightarrow x \Rightarrow M_{ed}(x) = \max M_{ed}$

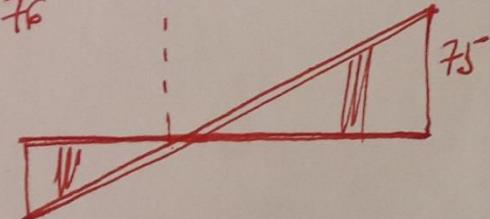

Zadatak 13 - "T" preseci

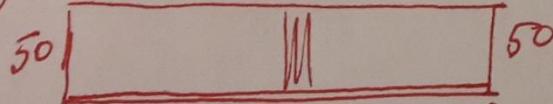
V_g

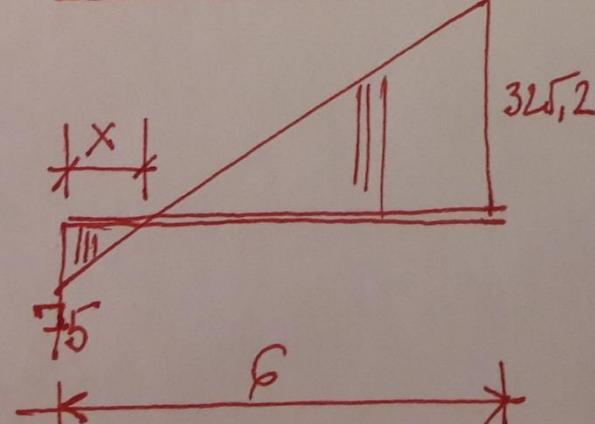
V_g

V_w

V_{ed}

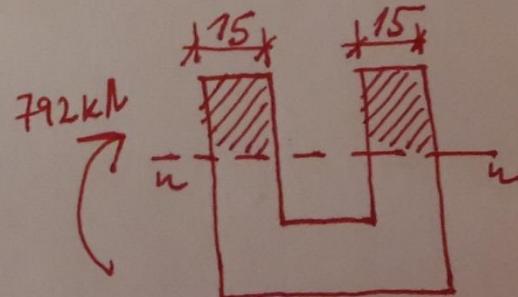
$$V_{ed}^{\text{leva}} = 1.35 \cdot 76 + 1.5 \cdot (-50) + 1.5 \cdot 0.7 \cdot 45 = 75 \text{ kN}$$

$$V_{ed}^{\text{desno}} = 1.35 \cdot 127 + 1.5 \cdot 50 + 1.5 \cdot 0.7 \cdot 75 = 325,2 \text{ kN}$$

$$75 : x = (75 + 325,2) : 6$$

$$x = 1,12 \text{ m}$$

$$\max M_{ed} = M_{ed}(1,12) = 792 \text{ kNm}$$

ПРАВОУГАОНИ ПРЕСЕК
ШИРИНЕ $b = 30 \text{ cm}$!

Zadatak 13 - "T" preseci

Пресек на вези са стубом:

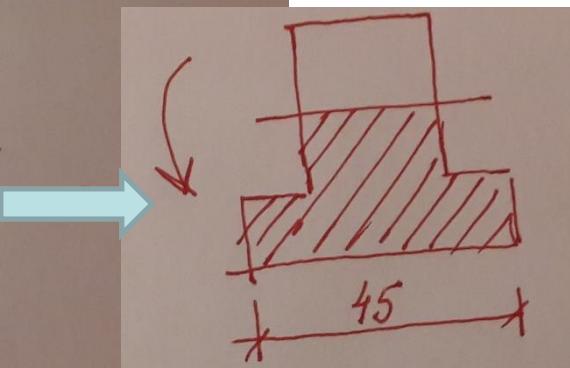
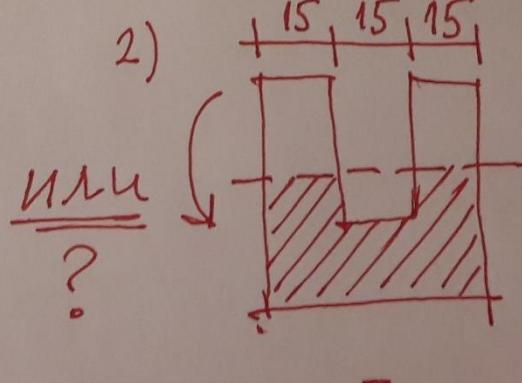
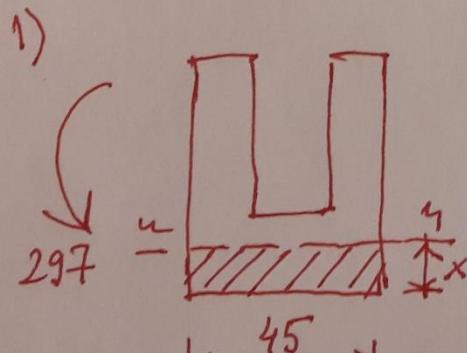
$$\max M_{ed} = 1,35 M_g - 1,5 \cdot M_w =$$

$$= 1,35 \cdot 153 - 1,5 \cdot 300 = -243,4 \text{ kNm}$$

Моће ли се смањити допринос M_g ? 44

$$\max M_{ed} = 1,0 \cdot M_g - 1,5 \cdot M_w$$

$$= 1,0 \cdot 153 - 1,5 \cdot 300 = -297 \text{ kNm}$$

Zadatak 13 - "T" preseci

ПРЕТПОСТАВКА: СЛЖУЈАЈ 1)

$$x < h_f (= 15 \text{ cm})$$

Уређеностабка: $a_1 = 6 \text{ cm}$

$$d_{\text{PRP}} = 60 - 6 = 54 \text{ cm}$$

$$K = \frac{54}{\sqrt{\frac{297 \cdot 10^2}{45 \cdot 1.7}}} = 2.741 \Rightarrow \varepsilon_s = 16\% \quad (\text{OK}, \varepsilon_s > 25\%)$$

$$\xi = 0,179 \Rightarrow x = 0,179 \cdot 54 = \underline{\underline{9,7 \text{ cm}}}$$

$x < h_f \Rightarrow$ у-у је могући

$$A_{s1} = 14.53 \cdot \frac{45 \cdot 54}{100} \cdot \frac{1.7}{43.5} = 13.8 \text{ cm}^2 \quad \Rightarrow \text{ПРЕПОСЛ. } \text{ЈЕТАЧНА}$$

Усвојено: $7\phi 16 (14.07 \text{ cm}^2)$
(5+2)

СРАЧУНАВАЊЕ $d_1, \dots, d_{\text{SLU}} \dots$

